

Vesiosuuskuntien rakentamisen avustaminen vuonna 2021

Apulaiskaupunginjohtaja Jari Kyllönen Kaupunginhallitus

Tiivistelmä

Kuopion kaupunki on varannut vuoden 2021 käyttösuunnitelmassaan 450 000 euroa haja-asutusalueiden vesihuollon avustamiseen. Osuuskuntia on pyydetty toimittamaan avustusanomuksensa 31.5.2021 mennessä. Anomuksen jätti kuusi vesiosuuskuntaa. Osuuskunnan esittämien rakentamishankkeiden kokonaiskustannusarviot olivat yhteensä 1 261 140 euroa.

Kaupunkirakennelautakunnalle esitetään, että Jännevirran, Karttulan, Pieksänkosken, Pohjois-Tuusniemen vesiosuuskunnalle ja Riistaveden kylän sekä Ryönän vesihuolto-osuuskunnille myönnetään yhteensä 450 000 euroa vesihuoltoverkostojen rakentamista ja mahdollista suunnittelua varten. Lisäksi kaupunkirakennelautakunnalle esitetään, että mikäli vuonna 2021 avustettavilta vesiosuuskunnilta jää osa myönnettyistä avustusmäärärahoista käyttämättä, voidaan vesiosuuskuntien suunnittelua tai rakentamista avustaa määrärahojen puitteissa kaupunkisuunnittelujohtajan erillisellä päätöksellä.

Vesiosuuskuntien avustaminen ja avustuksen jakoperusteet

Kaupunkiympäristön palvelualue on varannut vuoden 2021 käyttösuunnitelmassaan 450 000 euroa haja-asutusalueilla toimivien vesihuoltolaitosten avustamiseen. Avustusrahat ovat pääosin tarkoitettu käytettäväksi haja-asutusalueilla toimivien vesihuoltolaitosten verkoston suunnittelun ja rakentamisen avustamiseen. Osuuskuntia on pyydetty toimittamaan avustusanomuksensa 31.5.2021 mennessä. Määräaikaan mennessä saapui anomus Jännevirran, Karttulan, Pieksänkosken ja Pohjois-Tuusniemen vesiosuuskunnilta sekä Riistaveden kylän ja Ryönän vesihuolto-osuuskunnilta. Haettavien avustusten määrä oli yhteensä 504 456 euroa.

Jännevirran vesiosuuskunta ja sen hanke

Jännevirran Vesiosuuskunta toimii Kuopiossa Jännevirran alueella sekä Siilinjärven kunnan alueella. Osuuskunnan vesijohtoverkoston on liittynyt noin 250 kiinteistöä. Osuuskunta ostaa veden Kuopion Vesi Oy:ltä.

Jännevirran Vesiosuuskunta hakee Kuopion kaupungilta vesihuoltoavustusta varavesiyhteyden rakentamiseen Kuopion Vesi Oy:n jakelujohtoon 315 mm Puitintie/Joensuuntie seudulla. Tarkoituksena on rakentaa yhteys ja mittarikaivo Jännevirran Vesiosuuskunnan 110 mm vesijohtorunkolinjan ja Kuopion Vesi Oy:n 315 mm jakelujohdon välille, jolloin vettä voidaan johdattaa Jännevirran Vesiosuuskunnan tarpeisiin myös Kuopion Vesi Oy:n Jänneniemien vedenottamolta. Nykyisessä tilanteessa kaikki Jännevirran Vesiosuuskunnan vesi tulee Kuopion Vesi Oy:ltä Toivalan mittarikaivolta. Nyt rakennettava yhteys ja mittarikaivo turvaa Jännevirran vesiosuuskunnan veden saannin, mikäli vedensaanti Toivalasta estyy. Mittarikaivon ja tarvittavien yhteyksien rakentamisen kustannukset ovat n. 15 000 €, josta haetaan 40 % avustusta eli 6 000 €.

Karttulan vesiosuuskunta ja sen hankkeet

Karttulan Vesiosuuskunta toimii mm. entisen Karttulan ja Vehmersalmen kunnan alueella. Osuuskunnalla on tällä hetkellä vesijohtoverkostoon liittynyt lähes 1 200 kiinteistöä ja jätevesiviemärinverkostoon liittyneitä kiinteistöjä osuuskunnalla on noin 500. Osuuskunta ostaa vettä Kuopion Vesi Oy:ltä, Koillis-Savon Vesi Oy:ltä, Suonenjoen Vesi Oy:ltä ja entiseltä Suomen Aivotutkimus- ja kuntoutuskeskus Neuronilta. Osuuskunta johtaa jätevesiä puhdistettavaksi Kuopion Vesi Oy:n, Suonenjoen Vesi Oy:n ja entisen Suomen Aivotutkimus- ja kuntoutuskeskus Neuronin jätevedenpuhdistamoille.

Karttulan vesiosuuskunta hakee vesihuoltoavustusta Kuopion kaupungilta vuoden 2021 vesi- ja viemäriverkoston rakennushankkeeseen toiminta-alueen osalle Kuopion Vaajasalon lounaisosassa, jonne ei ole vielä rakennettu vesihuoltoverkostoja. Vaajasalon hankkeen toteutussuunnitelmien laadintaan on saatu Kuopion kaupungilta avustusta vuonna 2020. Suunnitelmien mukainen/urakoitsijan kilpailutuksen jälkeinen koko hankkeen kustannusarvio on n. 884 000 €. Karttulan vesiosuuskunnan hallitus on päättänyt toteuttaa hankkeesta nyt tässä vaiheessa liitteenä olevan yleiskartta-aluejakojen 1 mukaisen alueen verkoston, mikäli hankkeelle saadaan avustus Kuopion kaupungilta. Toteutettavan osan 1 kustannusarvio on n. 552 000 €, johon Karttulan vesiosuuskunta hakee 40 % avustusta eli 220 800 €.

Pieksänkosken vesiosuuskunta ja sen hankkeet

Pieksänkosken vesiosuuskunta toimii Kuopion Nilsiän ja Juankosken alueilla sekä Siilinjärven kunnan alueella. Osuuskunnan vesijohtoon on liittynyt lähes 600 kiinteistöä ja jätevesiverkostoon noin 100 kiinteistöä. Osuuskunta ostaa talousvetensä Koillis-Savon Vesi Oy:lta, Kuopion Vesi Oy:ltä. Jätevedet osuuskunta johtaa Siilinjärven Jynkäniemen jätevedenpuhdistamolle ja Nilsiän jätevedenpuhdistamolle.

Pieksänkosken vesiosuuskunnan suunnitellut suurimmat kohteet ovat Tahkovoorelle tulevalle Forest Spa-kylpylälle ja ravintolalle sekä Panorama Barille tarvittavan vesijohdon ja jätevesiviemärin toteuttaminen. Osuuskunta joutuu lisäksi rakentamaan paineenkorotusaseman ja vesisäiliön vedenhankinnan varmistamiseksi ko. alueille. Pieksänkosken vesiosuuskunta vastaa alueen vesihuollon toteuttamisesta. Hankkeen kustannusarvio vuoden 2021 osalta on 190 000 euroa (alv 0 %). Arvio liittyjien määrästä on 5 liittymää. Pieksänkosken Tahkomäen hanke tukee matkailullisesti merkittävän hankkeen mahdollistamisesta.

Lisäksi Pieksänkosken vesiosuuskunta selvittää Rautoniemen vesihuollon mahdollisen rakentamisen, jos liittyjien määrä on riittävä ja se on toteutettavissa kohtuullisin kustannuksin. Tämän hetkisten arvioiden mukaan rakentaminen toteutuu 35 %, mutta runkojohdon ja pumppaamon takia kustannuksista syntyy 2/3. Arvio liittyjien määrästä on tällä hetkellä 7 - 9 liittymää. Hanke mahdollistaa noin 30 kiinteistön liittämisen keskitetyn vesihuollon piiriin. Kohteen rakentaminen vaatii vesiosuuskunnan hallituksen hyväksynnän. Hankkeen kokonaiskustannusarvio 491 122 €, josta 66 % on 324 140 €. Arvio avustuksen määrästä vuodelle 2021 on yhteensä 514 140 €, josta haettava avustus on 40 % eli 205 656 euroa.

Pohjois-Tuusniemen vesiosuuskunta ja sen hanke

Pohjois-Tuusniemen vesiosuuskunta toimii mm. entisen Juankosken ja Vehmersalmen kunnan alueella, jossa osuuskunnalla on vesijohtoverkoston toiminta-alue. Pohjois-Tuusniemen vesiosuuskunnalla on toiminta-alueen tarkistaminen vireillä Marja-ahon ja Vehka-ahon alueen viemäröinnin laajentamisen osalta. Osuuskunta ostaa vettä Koillis-Savon Vesi Oy:ltä ja Kuopion Vesi Oy:ltä sekä johtaa jätevesiä Koillis-Savon Ympäristöhuolto Oy:n jätevedenpuhdistamolle.

Pohjois-Tuusniemen vesiosuuskunta anoo Kuopion kaupungilta vesihuoltoavustusta jätevesiviemäriverkoston rakentamiseen Kuopion Marja-ahon alueelle. Alueen jätevesiviemäriverkoston rakentaminen on aloitettu vuonna 2020. Osuuskunnan tarkoituksena on rakentaa verkostot loppuun vuonna 2021 ja liittää alueen kiinteistöt verkostoon. Kaupunki on avustanut hanketta vuonna 2020. Marja-ahon välittömässä läheisyydessä on Vehka-ahon alue, joka rakentamista osuuskunta valmistele. Vehka-ahon alueen jätevesien johtaminen Marja-ahon kautta käsiteltäväksi on mahdollista, mutta asia varmistuu suunnittelun edetessä. Verkoston rakentamiskustannusten vuonna 2021 arvioidaan olevan 100 000 euroa. Pohjois-Tuusniemen vesiosuuskunta anoo hankkeen toteuttamista varten Kuopion kaupungilta 40 % avustusta eli 40 000 euroa.

Riistaveden kylän vesihuolto-osuuskunta

Riistaveden kylän vesihuolto-osuuskunta toimii Savulahden, Lohilahden, Vartialan ja Kankaalan alueilla. Osuuskunta on perustettu vuonna 1989 ja sen vedenjakelun toiminta-alue on hyväksytty vuonna 2005. Jäteveden toiminta-alue on vahvistettu vuonna 2016. Riistaveden kylän vesihuolto-osuuskunta on rakentanut vuosina 2015 - 2017 jätevesiviemäriverkostoa niille Riistaveden taajaman länsipuolisille alueille, joille jätevesiviemäröinnin rakentaminen on tarkoituksenmukaista. Koko viemäröinnin rakentamisalueella sijaitsee noin 160 kiinteistöä. Jäseniä osuuskunnassa on 244, joista 58 on liittynyt jätevesiverkostoon. Osuuskunta ostaa veden Kuopion Vesi Oy:ltä ja johtaa jätevedet Kuopion Vesi Oy:n jätevedenpuhdistamolle.

Riistaveden kylän vesihuolto-osuuskunta rakentaa uutta jätevesiverkostoa täydentäen vuonna 2015 - 2017 rakennettua aluetta. Hankkeessa rakennetaan uutta verkostoa ja liittymiä toiminta-alueelle. Hankkeen kustannusarvio on noin 50 000 € vuonna 2021. Riistaveden kylän vesihuolto-osuuskunta anoo Kuopion kaupungilta avusta 50 000 € täydennysrakennushankkeelle 40% avustusta eli 20 000 €.

Ryönän vesihuolto-osuuskunta ja sen hanke

Ryönän vesihuolto-osuuskunta toimii Ryönän kylässä Kuopiossa. Osuuskuntaan on liittynyt noin 60 kiinteistöä. Osuuskunta ostaa veden Kuopion Vesi Oy:ltä.

Ryönän vesiosuuskunta on rakentamassa Vaittilansaareen vesijohtoverkostoa. Rakentaminen on aloitettu vuonna 2020 ja hanke on tarkoitus rakentaa loppuun vuoden 2021 aikana. Kuopion kaupunki on avustanut hanketta vuonna 2020. Kaupunginhallitus on 30.11.2020 myöntänyt hankkeelle erillisrahoituksen, jonka suuruus on ollut 68 000 euroa. Verkostoon on tässä vaiheessa liittymässä 12 kiinteistöä. Vesijohtoliittymän hinta on 6 300 euroa. Liittymismaksuja kertyy 75 600 euroa. Liittymismaksuilla rahoitetaan rakentamista. Arvoidut rakentamiskustannukset vuonna 2021 tulevat olemaan 100 000 - 105 000 euroa (alv 0 %). Ryönän vesihuolto-

osuuskunta pyytää 40 % liittymismaksujen ylittäviin rakentamiskustannuksiin, eli 30 000 euroa. Haettava avustussumma on siten 12 000 euroa.

Avustusten jakaminen vuonna 2021

Kuopion kaupunki on varannut vuoden 2021 käyttösuunnitelmassaan 450 000 euroa haja-asutusalueen vesihuollon avustamiseen. Avustusrahat ovat pääosin tarkoitettu käytettäväksi haja-asutusalueilla toimivien vesihuoltolaitosten suunnittelun ja investointien avustamiseen. Vuonna 2021 vesiosuuskunnilta on saapunut määräaikaan mennessä enemmän avustusraha-anomuksia, mitä avustuksiin budjetoitu määräraha on vuodelle 2021. Hakemusten mukaiset avustusraha-anomukset ovat yhteensä 504 456 euroa. Avustuksia ei ole voitu myöntää kaikilta osin hakemusten mukaisesti, vaan avustussumma on jouduttu kohdentamaan.

Kuopion kaupunki voi myöntää vesihuoltoavustuksia vesiosuuskuntien suunnittelu- ja rakentamishankkeisiin. Avustuksista hyötyvät paitsi osuuskuntien verkostoon liittyvät kiinteistö kuin myös itse osuuskunnat, joiden verkostoon liittyvien kiinteistöjen määrä nousee ja vesihuollosta huolehtimisesta tulee taloudellisesti ja teknisesti mahdollista. Avustuksia pyritään ensisijaisesti myöntämään niille rakennushankkeille, jotka ovat Kuopion kaupunginvaltuuston vuonna 2013 hyväksymän vesihuollon kehittämissuunnitelman vuoteen 2020 mukaisia tai alueille, joilla täyttyy vesihuoltolain mukainen kunnan vesihuollon järjestämisvelvollisuus. Kartoissa esitetyt rakentamisalueet ovat suuntaa antavia ja alueiden rakentamisen eteneminen voi osuuskunnasta tai osuuskunnan rakennusurakoitsijasta johtuvista syistä vaihdella.

- Jännevirran vesiosuuskunta, mittarikaivon rakentamista ei tässä vaiheessa esitetä avustettavaksi.
- Karttulan vesiosuuskunta, vesijohto- ja jätevesiviemäriverkostojen rakentaminen Vaajasalon alueelle, 205 000 euroa, kuitenkin enintään 40 % toteutuneista hyväksyttävistä kustannuksista.
- Pieksänkosken vesiosuuskunta, vesijohto- ja viemäriverkostojen verkostojen rakentaminen Tahkomäen ja mahdollisesti Rautoniemen alueelle, 180 000 euroa, kuitenkin enintään 40 % toteutuneista hyväksyttävistä kustannuksista.
- Pohjois-Tuusniemen vesiosuuskunta, jätevesiviemäriverkostojen rakentaminen Marja-ahon alueelle, 40 000 euroa, kuitenkin enintään 40 % toteutuneista hyväksyttävistä kustannuksista.
- Riistaveden kylän vesihuolto-osuuskunta, jätevesiviemäriverkostojen täydennysrakentaminen, 15 000 euroa, kuitenkin enintään 40 % toteutuneista hyväksyttävistä kustannuksista.
- Ryönän vesihuolto-osuuskunta, jätevesiviemäriverkostojen täydennysrakentaminen, 10 000 euroa, kuitenkin enintään 40 % toteutuneista hyväksyttävistä kustannuksista. Maksettava avustus riippuu liittymismaksujen määrästä. Mikäli liittymismaksut kattavat kokonaan tai osittain osuuskunnalle rakentamisesta syntyneet kustannukset ei avustusta makseta tai avustusta pienennetään vastaavalla määrällä.

Mikäli vuonna 2021 avustettavilta vesiosuuskunnilta jää osa myönnettyistä avustussumma-rahasta käyttämättä, voidaan vesiosuuskuntien suunnittelua tai rakentamista avustaa määrärahojen puitteissa kaupunkisuunnittelujohdan erillisellä päätöksellä.

Esityksen perustelut ja ehdot avustusten maksamiselle

Kuopion kaupunki valvoo haja-asutusalueiden vesihuollon avustamiseen ja kehittämiseen tarkoitettujen varojen käyttöä ja rakennustöiden toteuttamista sekä maksaa tarkastusten perusteella myönnetyn avustuksen. Avustus maksetaan anojalle oikeaksi todistetun pääkirjaotteen tai muun vastaavan menon todentavan tositteen perusteella. Kuitit laskujäljennöksiin tai oikeaksi todistettu kirjanpidon pääkirjaote toteutuneista rakentamiskustannuksista tulee toimittaa 31.12.2021 mennessä kaupunkiympäristön suunnittelupalveluun.

Avustuksen saaja on velvollinen pitämään aiotuista investointihankkeista urakoitsijan kanssa työmaan aloituskokouksen ja tarvittaessa muita työmaakokouksia sekä urakan vastaanottotarkastuksen. Näihin kokouksiin tulee kutsua kunnallisteknisen suunnittelun edustaja. Lisäksi avustuksen saaja on velvollinen antamaan kaupungille valvontaa varten tarpeelliset tiedot, asiakirjat ja valvonnan kannalta muun tarpeellisen aineiston. Avustuksen saaja on velvollinen hyväksyttämään hankkeeseen mahdollisesti tehtävät merkittävät muutokset Kuopion kaupungilla. Avustuksen saaja on velvollinen sallimaan veden/jätevedenjohtamisen myös muille vesihuoltolaitoksille kapasiteetin sallimissa rajoissa.

Työ on saatettava päätökseen 31.12.2021 mennessä. Hankkeen loputtua on kaupungille toimitettava tiedot liittyjistä ja rakennetuista verkostomääristä. Kaikki rakenteet tulee mitata ja mitta-aineistosta tulee laatia toteutumapiirustukset. Nämä piirustukset tulee toimittaa Kuopion kaupungille hankkeen päätyttyä sekä sähköisesti mittatiedostona ja pdf:nä. Kuopion hallintosäännön (2011) mukaisesti avustuksen saajan on toimitettava toimintakertomus ja tilinpäätös, jos kaupunki on avustanut tai jonka sitoumuksia kaupunki on taannut yli 10 000 eurolla.

Vaikutusten arviointi

Esitys on ilmastovaikutuksiltaan lievästi positiivinen, sillä vesihuoltoverkkoon liittyvien kiinteistöjen mahdollinen lietteen kuljetustarve osittain päättyy. Lisäksi vesihuollon toimintavarmuus paranee. Esitys on yritysvaikutuksiltaan positiivinen, sillä se parantaa haja-asutusalueilla toimivien yritysten (mm. maatilojen) toimintamahdollisuuksia.

Esitys

Kuopion kaupunki on varannut vuoden 2021 käyttösunnitelmassaan 450 000 euroa haja-asutusalueen vesihuollon avustamiseen. Avustusrahat ovat pääosin tarkoitettu käytettäväksi haja-asutusalueilla toimivien vesihuoltolaitosten investointien avustamiseen. Avustuksilla osuuskunnat voivat rahoittaa esimerkiksi vesijohtojen, jätevesiviemärien ja yhdysvesijohojen rakentamista. Avustusmääräraha on tarkoitettu lähinnä uusien runkovesiyhteyksien suunnitteluun tai rakentamiseen.

Esitän lautakunnalle, että se päättää myöntää vuoden 2021 vesihuoltoavustusta (alv 0 %) seuraavasti:

- Jännevirran vesiosuuskunta, mittarikaivon rakentamista ei tässä vaiheessa esitetä avustettavaksi.
- Karttulan vesiosuuskunta, vesijohto- ja jätevesiviemäriverkostojen rakentaminen Vaajasalon alueelle, 205 000 euroa, kuitenkin enintään 40 % toteutuneista hyväksyttävistä kustannuksista.

- Pieksänkosken vesiosuuskunta, vesijohto- ja viemäriverkostojen verkostojen rakentaminen Tahkomäen ja mahdollisesti Rautoniemen alueelle, 180 000 euroa, kuitenkin enintään 40 % toteutuneista hyväksyttävistä kustannuksista.
- Pohjois-Tuusniemen vesiosuuskunta, jätevesiviemäriverkostojen rakentaminen Marja-ahon alueelle, 40 000 euroa, kuitenkin enintään 40 % toteutuneista hyväksyttävistä kustannuksista.
- Riistaveden kylän vesihuolto-osuuskunta, jätevesiviemäriverkostojen täydennysrakentaminen, 15 000 euroa, kuitenkin enintään 40 % toteutuneista hyväksyttävistä kustannuksista.
- Ryönän vesihuolto-osuuskunta, jätevesiviemäriverkostojen täydennysrakentaminen, 10 000 euroa, kuitenkin enintään 40 % toteutuneista hyväksyttävistä kustannuksista. Maksettava avustus riippuu liittymismaksujen määrästä. Mikäli liittymismaksut kattavat kokonaan tai osittain osuuskunnalle rakentamisesta syntyneet kustannukset ei avustusta makseta tai avustusta pienennetään vastaavalla määrällä.

Mikäli vuonna 2021 avustettavilta vesiosuuskunnilta jää osa myönnettyistä avustumäärärahoista käyttämättä, voidaan vesiosuuskuntien suunnittelua tai rakentamista avustaa määrärahojen puitteissa kaupunkisuunnittelujohdajan erillisellä päätöksellä.

Liitteet

- 12 4258/2021 Vesiosuuskuntien rakentamisaluekartat 2021
- 13 4258/2021 Jännevirran vesiosuuskunnan rakentamisen avustaminen v. 2021 (Ei julkaista Internetissä)
- 14 4258/2021 Jännevirta avustushakemus, Puitintie, Vesijohtoyhteys Kuopion Vesi 31.5.2021 (ei julkaista Internetissä)
- 15 4258/2021 Karttulan vesiosuuskunnan rakentamisen avustushakemus v. 2021 (Ei julkaista Internetissä)
- 16 4258/2021 Karttula vesiosuuskunta, Kustannusarvio, urakkatarjouksen jälkeen 24.5.2021 (Ei julkaista Internetissä)
- 17 4258/2021 Karttulan vesiosuuskunta Yleiskartta, Osajaot 25.1.2021 (Ei julkaista Internetissä)
- 18 4258/2021 Pieksänkosken vesiosuuskunnan rakentamisen avustaminen v. 2021 (Ei julkaista Internetissä)
- 19 4258/2021 Ryönän vesiosuuskunnan avustushakemus 2021 (Ei julkaista Internetissä)

Valmistelija

Ari Räsänen

etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi

puh. +358 44 718 5122

Päätösehdotus

Apulaiskaupunginjohtaja Jari Kyllönen

Lautakunta hyväksyy apulaiskaupunginjohtajan esityksen.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Merkitään, että va. asemakaavapäällikkö Pauli Sonninen poistui kokouksesta tämän asian käsittelyn jälkeen.

KUOPIO

Pöytäkirja

9/2021

7 (8)

Kuopion kaupunki

Kaupunkirakennelautakunta

16.06.2021

121 §

KUOPIO

Kuopion kaupunki
Kaupunkirakennelautakunta

Pöytäkirja

16.06.2021

9/2021

8 (8)

121 §